

วาทกรรมยาเสพติด ยิ่งจับยิ่งแพร่ระบาดในจังหวัดร้อยเอ็ดมุมมองของมิเชล ฟูก็อดต์ A drug discourse the more culprit get caught the wider it spreads in Roi Et Province according to Michelle Foucault vie

พัชรเดช เสमान¹, วรภุรี มุลสิน²

Nattaphat Semanu¹, Worabhuri Moolsin²

นักวิชาการอิสระ

patcharadach11@gmail.com¹, worabhuri@gmail.com²

บทคัดย่อ

นับตั้งแต่ต้นนโยบายสงครามยาเสพติด ลดความเข้มข้นลงเพราะกฎหมายแก้ไขใหม่ โดยเฉพาะ มาตรา 65 วรรคสอง จากเดิมประหารชีวิต เป็นจำคุกตลอดชีวิตเปิดช่องให้ผู้ขายไม่ถูกประหาร ฟูก็อดต์มองว่า การใช้อำนาจเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการใช้อำนาจ หรือการปรับเปลี่ยนกฎหมายแทนที่จะลงโทษต่อร่างกายด้วยการจำคุก ก็หันมาลงโทษหรือให้บทเรียนแก่จิตวิญญาณ ทำให้ยาเสพติดยิ่งแพร่ระบาดโดยอาศัยช่องว่างทางกฎหมายยาเสพติดฉบับใหม่ (ฉบับที่ 6) 2560 เป็นการแก้ไขพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มองว่าทางผู้บริหารระดับสูงมองภาพโลกดีขึ้น มองว่าผู้ติดยาเสพติดเป็นผู้ป่วยต้องได้รับการรักษา ถ้าต้องการเลิกยากี่สมัครใจแจ้งกับเจ้าหน้าที่ ขอเท็จจริง กลุ่มวัยรุ่นที่ติดยาเสพติดได้มาพบกัน และแลกเปลี่ยนข้อมูลกัน พัฒนาจากผู้เสพ เป็นผู้ค้ารายย่อย อาศัยช่องว่างของกฎหมาย เหมือนกับข่าวดาราดาวพลลี ปุณิกา อดีตนางงามชื่อดัง ถูกจับยาเสพติด ปาร์ตี้ยาเค ก็ขอรับการบำบัด ทำให้ยาเสพติดเป็นวาทกรรม ยิ่งจับยิ่งแพร่ระบาด

คำสำคัญ: วาทกรรม, ยาเสพติด, แพร่ระบาด

Abstract

Since the war on drugs Reduced concentration because of the new amendmended law. Especially Section 65, paragraph two, from the original death penalty to Life imprisonment, allows sellers not to be executed. Foucault views the use of power when the exercise of power changes, or changing the law rather than punishing the body with imprisonment turn to punish or teach the soul. Making the drug epidemic even more through the loophole in the new drug law (No. 6) 2560 is an amendment to the Narcotics Act 2522 B.E.. The Top management has a positive view seeing drug the addicts as patients requiring treatment. If you want to quit the drug, you can voluntarily inform the authorities. So the drug addicts can change the information, and developed from an addict to be a retailer relying on gaps in the amendment Nacotics Act like celebrity beauty queen Polly Punika, a former beauty queen Arrested for drugs in the drug party.

Polly Punika seeking therapy is better than being sent to prison, is highlighting drugs a discourse 'The more caught, the more it spreads'.

Keywords:- drugs, Discourse, epidemic

วาทกรรมยาเสพติด

“ปัญหาเสพติดเป็นปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นมานานแล้ว ปัญหาเสพติดทำให้ปัญหาอื่นตามมา โดยเฉพาะการลักทรัพย์ ช่องโจร ขณะนี้ยาเสพติดก็ยังคงระบาดในหมู่เยาวชนหรือเด็กวัยรุ่นอยู่ มิได้บรรเทาเบาบางลงไป ดูเหมือนว่าจะเพิ่มปริมาณมากขึ้นเสียด้วยซ้ำ” เป็นคำกล่าวของ นายตำรวจผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดโดยตรง สาเหตุที่เป็นปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด เพราะพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษฉบับล่าสุด (ฉบับที่ 6) 2560 ได้ก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติทำให้เกิดยาบ้าแพร่ระบาดมากขึ้น เพราะกลุ่มวัยรุ่นที่เพิ่งเข้าสู่กระบวนการติดยาเสพติด (ยาบ้า) ขณะนี้นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เริ่มหันเข้าสู่วงจรยาเสพติด เหตุผลเพียงเพื่อไม่ให้ตก “เทรนด”

จากสถิติของศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดร้อยเอ็ด ได้มีรายละเอียดที่คณะผู้วิจัยอยากให้เห็นภาพของการจับกุมผู้กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด (ยาบ้า) ดังต่อไปนี้

หน่วย งาน	เป้าหมาย ไตรมาส 1	ผลงาน	ร้อยละ	เป้าหมาย ไตรมาส 2	ผลงาน	ร้อยละ	เป้าหมาย ไตรมาส 2	ผลงาน	ร้อยละ
บำบัดฟื้นฟูระบบบังคับ จ. ร้อยเอ็ด									
แบบไม่ ควบคุมตัว	100	112	112	407	151	37.10	511	659	128.96
แบบ ควบคุมตัว	13	15	115.38	50	42	84	88	114	129.55

หน่วย งาน	เป้าหมาย ไตรมาส 1	ผลงาน	ร้อยละ	เป้าหมาย ไตรมาส 2	ผลงาน	ร้อยละ	เป้าหมาย ไตรมาส 2	ผลงาน	ร้อยละ
บำบัดฟื้นฟูระบบต้องโทษ									
เรือนจำ จ.ร้อยเอ็ด	16	81	506.25	64	81	126.56	112	175	156.25
สถานพินิจ จ.ร้อยเอ็ด	5	17	340	20	30	150	35	40	114

สถิติการจับกุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจในปีงบประมาณ 2560 จะพบว่า ในไตรมาสที่สาม ผลการจับกุมได้เพิ่มขึ้นสูงมาก โดยแบบไม่ควบคุมตัว ถึงร้อยละ 128.96 ส่วนแบบควบคุมตัว ได้เพิ่มเป็น 129.55 ส่วนการบำบัดฟื้นฟูระบบต้องโทษก็สูงเช่นกัน โดยเฉพาะในไตรมาสที่ หนึ่งเพิ่มขึ้น ถึง 506.29 และในไตรมาสที่ 2 ถึง 156.25

นับตั้งแต่นโยบายสงครามยาเสพติด ลดความเข้มข้นลงเพราะกฎหมายแก้ไขใหม่ โดยเฉพาะมาตรา 65 วรรคสอง จากเดิมประหารชีวิต เป็นจำคุกตลอดชีวิตเปิดช่องให้ผู้ขายไม่ถูกประหาร พุโกต์มอง

ว่า การใช้อำนาจเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการใช้อำนาจ หรือการปรับเปลี่ยนกฎหมายแทนที่จะลงโทษต่อร่างกายด้วยการจำคุก ก็หันมาลงโทษหรือให้บทเรียนแก่จิตวิญญาณ ของผู้กระทำผิด ด้วยการลงโทษผู้กระทำผิดเพื่อให้ดีขึ้นด้วยการ เพิ่มโอกาสให้ผู้ต้องหาพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของตน แก่ผู้กระทำความผิดเป็น การเปิดช่องให้ผู้ค้ายาเสพติด ผลิต นำเข้าสามารถใช้เงินต่อสู้คดีเพื่อให้ตนเองรับโทษน้อยลง และการต้อง หาเงินต่อสู้คดียาเสพติดทำให้ยาเสพติดกลับแพร่ระบาดมากยิ่งขึ้น จากการร่งหาเงินของผู้ค้ายาเสพติด ส่วนใหญ่แล้วผู้ค้ายาเสพติดเกือบทั่วโลกจะเป็นผู้มีเงินและมีอิทธิพล (วรฤทธิ มุลสิน, 2556)

วาทกรรมยาเสพติด โดยผู้ต้องหาเสพติด ในมุมมองของฟูโกต์ชี้ให้เห็นว่า การที่สังคมมองว่ามนุษย์ เป็นผู้กระทำ นั้นหากมองลึกลงไป มนุษย์เป็นผู้ถูกระทำต่างหาก ความคิดความเชื่อเรื่องสารเสพติดถูก ถ่ายทอดต่อไป โดยไม่ได้พิจารณาเหตุผลสาเหตุที่ทำให้ติดยาเสพติดอาจจะเกิดจากสังคมที่คิดว่าสังคมไม่ ยุติธรรมเลยต้องการทำประชดสังคม เช่นเยาวชนได้ให้ข้อมูลถึงสิ่งที่เกิดขึ้น นายอำนาจ (นามสมมติ) ได้ให้ ข้อมูลว่า “ผมเริ่มติดยาเสพติดตั้งแต่ ม.3 ต้องการทำประชด สาเหตุที่ผมติดก็เพราะแม่ถูกจับ ก็เลยเสพยาบ้าประชดสังคม แม่ถูกยึดยาบ้าและต้องติดคุก ยาบ้าได้มาจากเพื่อนในห้องเรียน เพื่อนในกลุ่มติดยาบ้า ก็เลยอยากลอง เพื่อนจะเป็นคนไปหามาให้ แต่เพื่อนไม่บอกว่าไปเอาจากหมู่บ้านไหน ตอนนี้องการอยาก เลิกยาเสพติด แต่เพื่อน ก็ทำหายว่าไม่แนจริงถ้าเลิกยาเสพติด กลัวเพื่อนว่า การติดยาเสพติดของกลุ่มวัยรุ่น เป็นเรื่องปรกติมันเป็นเรื่องแพชั่นเพราะคนวัยไล่เลี่ยกัน จำนวนไม่น้อยที่นิยมเสพยาบ้า ใครไม่ติดยา จะ ไม่เป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อนฝูง” (สัมภาษณ์ อำนาจ (นามสมมติ), 14 มกราคม พ.ศ. 2561) วรฤทธิ มุลสิน (2556) ได้อธิบายแนวคิดของฟูโกต์ในเรื่องอำนาจของวาทกรรมคือ การต่อสู้และครอบงำ ผ่านสถาบันต่าง ๆ เช่นสถาบันการศึกษาเน้นการห้าม และสอนให้เชื่อว่าอย่าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ถ้าติดยาเสพติดต้องไป บำบัดแต่ ไม่ตรวจสอบว่าเพราะเหตุใดถึงทำให้ต้องติดยาเสพติด เป็นผลเกิดจากการถูกระทำ ที่แม่ต้องถูก ยึดข้อหาขายยาบ้า เลยต้องทำประชดสังคม

อำนาจของวาทกรรมคือการต่อสู้และครอบงำ การครอบงำโดยผู้ใช้อำนาจของผู้กำหนดนโยบาย หรือการสื่อสารผ่านสื่อสาธารณะเพื่อชี้ให้เห็นว่า การกำหนดนโยบายจึงต้องห้ามให้คนไม่ยุ่งเกี่ยวกับยา เสพติด คนที่ไปยุ่งเกี่ยวคือคนที่ไม่ดี ทำผิดกฎหมาย ดังนั้นผู้ติดยาเสพติดต้องมีบทลงโทษที่เด็ดขาดบางครั้ง อาจจะเกิดผลกระทบต่อนโยบายที่คาดไม่ถึง (วรฤทธิ มุลสิน, 2556)

จากการสัมภาษณ์ ทำให้เห็นภาพการแพร่ระบาดของยาเสพติดยังจับยั้งกลับมาแพร่ระบาดและ เพิ่มจำนวนมากยิ่งขึ้น เมื่อรัฐบาลเปิดโอกาสให้สมัครใจเข้าบำบัด ทำให้วัยรุ่นหลายคนได้มารู้จักกัน และบาง คนก็เป็นผู้ค้ารายย่อย เพราะเท่าที่ผู้เขียนสามารถจับกุมได้ ทั้งครอบครองและจำหน่าย และบางส่วนก็เข้าสู่ กระบวนการบำบัดตามนโยบายของรัฐบาล ผู้ค้ารายย่อยที่ครอบครองยาเสพติด และจำหน่ายที่ละ 2-3 เม็ด เมื่อเข้าบำบัดก็รู้จักเพื่อนใหม่ ได้ขยายเครือข่ายออกไปอีก วัยรุ่นหลายคนเป็นเพียงผู้เสพแต่เมื่อสมัครใจได้ พบกับเพื่อนใหม่ที่เข้าบำบัดด้วยกัน ได้ชักชวนกันมาเป็นเครือข่ายเดินยา เพราะรู้สึกว่ ใครๆ เขาก็ทำกัน เป็นเรื่องธรรมดา ไม่เห็นจะแปลกอะไร ถ้าถามว่ารู้โทษของยาเสพติดไหม ทุกคนก็รู้ก็รู้ แต่เพื่อให้มีรายได้ ด้วยวิธีผิด ก็ทำให้กระบวนการค้ายาเสพติด ขยายตัว

กฎหมายยาเสพติดฉบับใหม่ (ฉบับที่ 6) 2560 เป็นการแก้ไขพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ในสายตาของผู้ปฏิบัติงาน ด้านปราบปราม มองว่าทางผู้บริหารระดับสูงมองภาพโลกดีขึ้นไป มองว่าผู้ติดยาเสพติดเป็นผู้ป่วยต้องได้รับการรักษา ถ้าต้องการเลิกยาที่สมัครใจแจ้งกับเจ้าหน้าที่ ขอเท็จจริง กลุ่มวัยรุ่นที่ติดยาเสพติดได้มาพบกัน และแลกเปลี่ยนข้อมูลกัน พัฒนาจากผู้เสพ เป็นผู้ค้ารายย่อย อาศัย ช่องว่างของกฎหมาย เหมือนกับข่าวดารา พอลลี ปุณิกา อติตนางามชื่อดัง ถูกจับยาเสพติด ปาร์ตี้ยาเค

ก็ขอรับการบำบัด ผู้ร่วมเขียนในฐานะผู้ปฏิบัติงานได้แสดงความคิดเห็นว่ากฎหมายฉบับใหม่ การเปลี่ยนคำว่า “ให้ถือว่า” เป็นคำว่า “ให้สันนิษฐานว่า” มาตรา 65 วรรค 2 การจำหน่ายยาเสพติด ประเภทที่ 1 มีอัตราโทษประหารชีวิตอย่างเดียว แต่แก้ไขเป็นจำคุกตลอดชีวิต ทำให้ยาเสพติดกับมาแพร่ระบาด ดังกับสุภาจิตจันท์ว่า “มีเงินจ้างผีไม่แพงได้” พ่อค้ายาเสพติดสามารถใช้เงินในการต่อสู้คดีทุกวิถีทางเพื่อให้ตนเองหลุดพ้นจากคดี แล้วกลับมาขายยาเสพติดอีก เป็นวงจรอุบาทว์ไม่สิ้นสุดของสังคม (ณัฐภัทร เสมานู. (2558)

สาเหตุของการแพร่ระบาดของยาบ้าอีกประการหนึ่ง เกิดจากการต้องการอยากได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของยาบ้า ตำรวจต้องการสายลับ และผู้ที่เป็นสายลับดีที่สุดที่สุด ไม่มีปากเสียงเพราะบางส่วนจะเป็นผู้เสพยาบ้าในพื้นที่ เมื่อเจ้าหน้าที่จับกุมได้ ก็จะเป็นสายลับคอยแจ้งข่าวสาร แล้วปล่อยไปเพื่อแลกกับการเป็นสายข่าว มียาบ้าในครอบครองเพียง 3-4 เม็ด ในขณะที่ถูกจับกุม

นอกจากนี้การแพร่ระบาดของยาบ้าเมื่อมองจากกฎหมายแล้ว ยังมีปัจจัยอื่นอีกที่ส่งผลให้ยาบ้าแพร่ระบาด เมื่อเด็กติดยาและสมัครใจเข้ารับการบำบัด ด้วยข้อจำกัดด้านงบประมาณ ซึ่งบำบัดด้วยระยะเวลาเพียง 30 วัน เด็กหรือเยาวชนที่ติดยา ยังไม่เลิกยาโดยเด็ดขาด ส่วนมากจะหวนกลับไปเสพยาอีก เพราะปัญหาในเรื่องของภาวะทางอารมณ์ ของเยาวชน หลายคนไม่มีความสุข รู้สึกเศร้าใจ รู้สึกทุกข์ใจ มีปัญหาต่าง ๆ รอบตัวโดยเฉพาะเรื่องในครอบครัว ซึ่งส่วนใหญ่ที่ติดยาเสพติด จากการสอบถาม ส่วนใหญ่จะเกิดจากปัญหาครอบครัวความไม่ลงรอยกัน ความขัดแย้งกันของคุณพ่อคุณแม่ การทะเลาะเบาะแว้งกันที่บางทีถึงขนาดทำร้ายร่างกายกัน ทำให้เด็กรู้สึกไม่มีความสุข ความกลัดกลุ้มใจ ทุกข์ใจเช่นนี้แหละที่ทำให้เขาจมอยู่กับยาเสพติด บางคนอาจลองด้วยความตั้งใจ เพราะรู้สึกว่าในขณะที่ชีวิตไม่มีความสุขนั้น มีบางสิ่งบางอย่างที่ทำให้มีความสุขกับเขาได้ ทำให้เขาลืมความทุกข์ต่างๆ เหล่านี้ไปได้ หากครอบครัวมีความสุข เด็กจะไม่คิดสนใจพึ่งยาเสพติดเช่นนี้ ซึ่งอยากจะทำให้รัฐบาลหันมาพิจารณาให้หน่วยงานทางสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยาเข้ามาร่วมกันแก้ปัญหา อย่าอาศัยเพียงเจ้าหน้าที่ตำรวจเพียงฝ่ายเดียว

ปัญหาที่พบด้านนโยบายปราบปรามยาเสพติด ส่วนมากนโยบายถูกกำหนดจากบนลงล่าง บางครั้งผู้ปฏิบัติตามก็จะพยายามสนองตอบต่อนโยบายเต็มความสามารถ แต่มีปัญหาควรมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน และควรกำหนดขึ้นจากข้อมูลที่เป็นจริงเกี่ยวกับยาเสพติดในพื้นที่ รวมถึงด้านงบประมาณสนับสนุนที่ยังไม่เพียงพอ บางครั้งต้องใช้เงินส่วนตัว ซึ่งต้องใช้จ่ายเพื่อแหล่งข่าว และขาดอุปกรณ์ อยากให้เพิ่มงบประมาณและสนับสนุนอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน เสือเกาะกันกระสุนแก่เจ้าหน้าที่เพิ่ม อยากจะให้ผู้กำหนดนโยบายควรกำหนดเป้าหมายในการจับกุมในแต่ละพื้นที่ แตกต่างกัน เพราะแต่ละพื้นที่ จำนวนผู้ค้ายาเสพติด จะเป็นรายย่อย หรือผู้เสพ จะแตกต่างกัน เมื่อมีเป้าหมายในภาพรวม บางครั้งก็จำเป็นต้องทำผลงานที่ขัดกับความเป็นจริง อย่างเช่นคดียาเสพติดในพื้นที่อำเภอทุ่งเขาหลวงที่ผู้เขียนรับผิดชอบอยู่ ส่วนใหญ่จะเป็นเพียงผู้เสพ

ผู้เขียนมีมุมมองต่อกฎหมายยาเสพติดฉบับใหม่ ดังต่อไปนี้ “สำหรับผู้ปฏิบัติ คิดว่าน่าจะมีปัญหาตามมาแน่นอน เพราะมีช่องว่าง คนขายยาบ้าจะอาศัยช่องว่างกฎหมาย เดินยาบ้าด้วยจำนวนน้อย เมื่อถูกจับก็จะอ้างว่า เพื่อเสพ ไม่ใช่ผู้ขาย ไม่ต้องรับโทษเมื่อถูกจับสมัครใจขอรับการบำบัดและบันทึกประวัติไว้ และก็ได้รู้จักเพื่อนใหม่เป็นการขยายเครือข่ายออกไป จะมีปัญหาในการปฏิบัติงาน ผู้ค้ารายย่อยอาศัยช่องว่างกฎหมาย จากการจับกุมในพื้นที่ อำเภอทุ่งเขาหลวงในปี พ.ศ. 2559-2560 ผู้ค้ารายย่อยจำนวน 10 ราย และผู้เสพยาจำนวน 36 ราย ซึ่งผู้เสพยา เมื่อถูกจับกุม ก็ขอเข้ากระบวนการบำบัด เพราะของกลางที่จับได้ ส่วนมากเป็นยาบ้าไม่เกิน 5 เม็ด ซึ่งเข้าเงื่อนไขการบำบัดตามนโยบายของ รัฐบาล ปัญหา

ที่ตามมา จะเป็นการแพร่กระจายของผู้ค้ารายย่อย ขยายเครือข่ายไปยังผู้เสพยาใหม่และเป็นผู้ค้ารายย่อยไปในตัว เมื่อถูกจับกุม มักจะเป็นผู้ค้ารายใหม่ ที่ยังไม่มีข้อมูล ทำให้เกิดการขยายตัวของผู้ค้ารายย่อย

ในขณะที่การเสนาทางออกของยาเสพติด เมื่อวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2559 วีระพันธ์ งามมีกรรมการและเลขาธิการมูลนิธิไอโซน ได้แสดงความคิดเห็นว่า ผู้เสพยาเป็นผู้ป่วย เป็นเพียงพฤติกรรมที่อาจจะเสี่ยงต่อปัญหาด้านสุขภาพ ไม่ต่างจากคนที่กินอาหารเค็มเกิน หวานเกินไป หรือคนดื่มเหล้า สูบบุหรี่ (Ilaw.or.th) และนายแพทย์วิโรจน์ วีระชัย ผู้อำนวยการสถาบันบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี มีความเห็นว่า ผู้เสพยาเสพติดเป็นเพียงผู้ป่วย เมื่อกฎหมายรุนแรง ยาเสพติดมีราคาแพง มีผู้ค้ามากขึ้น การเอาคนไปผ่านเรือนจำ มันเป็นการลดทอนคุณค่าของพวกเขา ทำให้พวกเขาไม่สามารถกลับมาเป็นผู้คนปกติได้” (Ilaw.or.th) สอดคล้องกับ กัลยรักษ์ บวรเศรษฐสกุล (2559) ได้กล่าวว่าในปัจจุบันหลายประเทศทั่วโลกได้มีการทบทวนนโยบายยาเสพติด และได้มีการลดทอนความผิดอาญาให้กับยาเสพติด ในแต่ละประเทศมีมองว่าการใช้มาตรการปราบปรามที่รุนแรงนั้นไม่ได้ช่วยแก้ไขปัญหายาเสพติดได้อย่างแท้จริงกับจะทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามขึ้นมามากขึ้น และปัญหายาเสพติดนั้นเป็นปัญหาด้านสาธารณสุขของประเทศโดยมุ่งเน้นไปที่การจัดโปรแกรมการป้องกันรักษาที่หลากหลาย

ในมุมมองของผู้รับผิดชอบการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดโดยตรง การบริหารจัดการในเรื่องนโยบายการปราบปรามยาเสพติดที่ถูกกำหนดขึ้นในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมาจะพบว่ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เพราะจากระยะเวลาที่ผ่านมาปรากฏว่าจำนวนผู้ค้า ผู้เสพและผู้ติดยาเสพติดที่เข้ารับการรักษายังพบน้อยมากทั้งที่ในความเป็นจริงควรจะพบมากกว่านี้จากการสำรวจ ทำให้ต้องมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงนโยบายเพื่อป้องกันการกลับมาเพิ่มของยาเสพติดในสังคมอยู่เสมอ เห็นด้วยกับนโยบายยึดทรัพยากรผู้ค้ารายใหญ่ ปราบปรามผู้ค้ารายใหญ่ และเฝ้าจับตรา ผู้ค้ารายย่อย ควรจะมุ่งไปที่ผู้ค้ารายใหญ่ อยากให้รัฐบาลดำเนินมาตรการด้วยความเข้มข้น แต่อยากให้ทบทวนผลดี ผลเสียของนโยบายผู้บำบัด ต้องมีการตรวจสอบเชิงลึกอย่างละเอียด

สำหรับแนวทางแก้ไข รัฐบาลจะต้องต้องมีการป้องกันคนที่รู้จักกัน มาบำบัดด้วยกัน ซึ่งกระบวนการตามคำสั่งนี้ต้องมีมาตรการป้องกันตรงนี้อยู่แล้วแต่ในทางปฏิบัติ ในการบำบัดบางแห่งยังเป็นปัญหาอยู่ รัฐบาล ต้องลดปริมาณคนติดยาให้ได้มากที่สุด ต้องมีการวิเคราะห์เด็กจะติดยาหรือไม่เพราะเด็กจะติดยาช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อ อยู่ในวัย หรือชั้นเรียน ป.6 หรือ ม.1 จะต้องหาเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีความเป็นมืออาชีพ ในการเป็นวิทยากรการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดและปลูกจิตสำนึกเด็กวัยนี้ ให้เด็กรู้จักโทษของผู้เสพยาเสพติดเป็นหลัก โทษของยาเสพติดเป็นอย่างไร เมื่อติดยาเสพติด อาจจะเสียชีวิต เมื่อหลงไปติดยาเสพติดแล้ว เมื่อหาเงินเพื่อเสพยาไม่ได้ก็ไปชิงทรัพย์ ไปปล้นทรัพย์ ไปลักทรัพย์ ทำผิดกฎหมายก็ ติดคุก

การป้องกันกลุ่มเสี่ยงเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเป็นปัจจัยสำคัญในการป้องกันไม่ให้ปัญหายาเสพติดแพร่กระจายไปยังเด็กและเยาวชน จากการสัมภาษณ์นายตำรวจผู้ชำนาญนโยบายภาครัฐไปบริหารจัดการในพื้นที่ ผู้เขียนได้สัมภาษณ์ พลตำรวจตรีพนมพร อิทธิประเสริฐ รอง ผบช. ภาค 4 ได้สะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการป้องกันยาเสพติด โดยเฉพาะโครงการ “ครูแดร์ในโรงเรียน” ทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้จัดโครงการฝึกอบรมหลักสูตรครูแดร์ ให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ จะทำหน้าที่ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามยุทธศาสตร์พลังแผ่นดิน เอาชนะยาเสพติดของรัฐบาล

โครงการ ครู D.A.R.E. ครูแดร์ เป็นโครงการที่ทั่วโลกให้การยอมรับว่ามีประสิทธิภาพในการหยุดยั้งการแพร่ระบาดของยาเสพติดเข้าสู่โรงเรียนอย่างได้ผล และยังสามารถสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้กับสังคมได้อีกส่วนหนึ่ง นอกจากนั้นยังเป็นการฝึกกำลังระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำรวจ

สาธารณสุข โรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เข้ามาแก้ไขปัญหายาเสพติดพร้อมกัน เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ “ประชา-รัฐ ร่วมใจต้านภัยยาเสพติด” อันเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหายาที่ยั่งยืน

นอกจากนี้ ควรใช้หลักธรรมในการแก้ไขปัญหายาเสพติด (ยาบ้า) โดยเฉพาะหลักอริยสัจ 4 โดยการค้นหาปัญหายาบ้าในชุมชนหรือพื้นที่ คือหลักทุกข์ และค้นหาสาเหตุของปัญหา คือหลักสมุทัยว่าสาเหตุของการแพร่ระบาดของยาบ้า เกิดจากสาเหตุใด จากวัยรุ่นที่เสพยาและเป็นผู้บำบัดและหวนกลับมาเป็นผู้ค้ารายย่อย ต้องค้นหาเหตุและปัจจัยต่างที่ทำให้แพร่ระบาดและทำการหยุดยั้งการแพร่ระบาดด้วยหลัก นิโรธ ด้วยการกำหนดเป้าหมาย กำหนดข้อมูลเป็นจริงในแต่ละพื้นที่ และกำหนดแนวทางแก้ไขด้วยหลักมรรค โดยการวิเคราะห์ทางเลือกที่เป็นจริง มีการกำหนดเป้าหมาย วิธีดำเนินงาน นอกจากนี้ต้องบูรณาการหลักธรรมในการแก้ไขปัญหายาด้วยหลัก อปทานิยธรรม 7 ประการแรกด้วยการจัดตำรวจมวลชนเข้าไปให้ข้อมูล ใช้โครงการครูแดร์สร้างความเข้าใจกับเยาวชนและครอบครัว ประการที่สองมีการกำหนดเวลาประชุมหรือเลิกประชุมพร้อมเพียงกัน เช่นการกำหนดกติกาของชุมชน ว่าข้างบ้านใครเกี่ยวข้องกับยาเสพติดจะต้องตักเตือนและรายงานให้เจ้าหน้าที่ทราบถ้าไม่เลิกพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดจะแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบประการที่สามให้เกียรติผู้นำชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน ผู้อาวุโสในหมู่บ้าน ประการที่สี่ ให้เกียรติ ยอมรับการมีส่วนร่วมของชุมชนของกลุ่มคนในสังคม ซึ่งการมีส่วนร่วมของชุมชนคือหัวใจของการป้องกันยาเสพติดไม่ให้แพร่ระบาด โดยการคัดเลือกตัวแทนกลุ่มคนต่าง ๆ ในชุมชน เช่นเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ประการที่ห้าเคารพในวัฒนธรรมประเพณี ด้วยการให้หลัก “เจ้าโคตร” เป็นผู้มีบทบาทในการแก้ไขปัญหายาเสพติด เพราะเจ้าโคตรเป็นระบบผู้อาวุโส ผู้คนในชุมชนส่วนมากจะเกี่ยวพันเป็นเครือญาติกัน การเคารพให้เกียรติผู้อาวุโสสูงสุดในหมู่บ้าน รับฟังคำแนะนำเพื่อแก้ไขปัญหายา ประการที่หก การใช้พระสงฆ์มีส่วนร่วมในชุมชนกับการต่อต้านยาเสพติด เป็นผู้นำจิตวิญญาณในการพัฒนาคน พระสงฆ์จะมีบทบาทสำคัญในชุมชนในการปลูกฝังเด็กและเยาวชน ให้รู้พิษภัยของยาเสพติดร่วมกับเจ้าหน้าที่ทางราชการ ประการที่เจ็ด และการใช้หลักศีล 5 ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยที่ใช้หลักธรรมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเช่นงานวิจัยของ รุ่งทิพย์ กล้าหาญและบรรชกร กล้าหาญ (2559) ได้ ทำวิจัย กระบวนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดด้วยหลักพุทธธรรม ในหมู่บ้านป่าไผ่ ต. แม่โป่งอ. ดอยสะเก็ด จ. เชียงใหม่ ได้ใช้หลักพุทธธรรม ด้วยหลัก อริยสัจสี่ หลัก อปทานิยธรรม หลักประโยชน์สามประการ ทิฐุธัมมิกัตถประโยชน์ และสัมปรายิกัตถประโยชน์ หลักและงานวิจัยของ ประยงค์ แสนบุราณ (2559) ได้ทำการวิจัยการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดด้วยพุทธธรรม ด้วยหลักทศก เป็นหลักการที่จะป้องกันคนมิให้เข้าไปพัวพันกับยาเสพติด

ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาสังคมที่ไม่มีวันหมดไปโลก การแก้ไขพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษฉบับล่าสุด (ฉบับที่ 6) 2560 ก็ไม่ส่วนที่จะทำให้ยาเสพติดลดน้อยลง คณะผู้ทำวิจัย มองว่า การแก้ไขปัญหายาภูมายนั้น จะเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ค้ายาเสพติดรายใหญ่ ที่มีทั้งเงินตราและอิทธิพลมากกว่า ทำให้ผู้ค้ารายใหญ่ไม่มีความกลัวเกรงในบทลงโทษ เพราะ โทษประหารชีวิตได้ยกเลิกไป เหลือแต่จำคุกตลอดชีวิต นอกจากนี้การแก้ไขปัญหายาในภาพรวมนั้นก็ไม่ทางให้ ยาเสพติดลดจำนวนลง เพราะการแก้ไขปัญหายาเสพติดนั้นไม่ได้แก้แบบบูรณาการ เพราะยังมีปัญหาอีกหลายประการไม่ได้รับการแก้ไขอย่างแท้จริงและส่งผลกระทบเป็นลูกโซ่ เช่น ด้านงบประมาณในการบำบัดผู้ติดยาเสพติด ยังขาดงบประมาณอย่างเพียงพอในการบำบัดรักษาให้ผู้ติดยาเลิกติดยาเด็ดขาด

รวมทั้งสภาพเศรษฐกิจที่การทำมาหากินฝืดเคือง สภาพสังคมเน้นวัตถุนิยม ทำให้หลายคนมุ่งวิถีทางหาเงินได้ง่าย ได้เข้าไปสู่วงการค้ายาเสพติดเป็นผู้ค้ารายใหม่ รวมถึงสังคมยังไม่ยอมรับผู้ติดยาเสพติดที่พ้นโทษ การประกอบอาชีพ ทำได้ยาก ทำให้ผู้ค้ายาเสพติด บางส่วนที่พ้นโทษออกมา หวนคืนไปค้ายาเสพติด ปัญหายาเสพติดคงเป็นวงจรอุบาทว์ “จึงอาจจะกล่าวได้ว่า “ยาเสพติดเป็นวาทกรรม ยิ่งจับยิ่งแพร่ระบาด”

บรรณานุกรม

- กัลยรักษ์ บวรเศรษฐาสกุล. “การยกเลิกความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ศึกษากรณี : การเสพและการครอบครองกัญชา”. วิทยานิพนธ์ นิติศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2558.
- ณัฐภัทร เสมานู. (2558). “การจัดการภาครัฐแนวใหม่ต่อการนำนโยบายป้องกันยาเสพติดไปปฏิบัติในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง”. วิทยานิพนธ์ รัฐศาสตร์ดุสิตบัณฑิต. มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีเทิร์น อุบลราชธานี.
- ประยงค์ แสนบุราณ. การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดด้วยพุทธธรรม. วารสารมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มข. ปีที่ 33 ฉบับที่ 3 (กันยายน- ธันวาคม 2559): 164-281.
- รุ่งทิพย์ กล้าหาญและบรรชกร กล้าหาญ. (2559). กระบวนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดด้วยหลักพุทธธรรมในหมู่บ้านป่าไผ่ ต. แม่โป่ง อ. ดอยสะเก็ด จ. เชียงใหม่,
- วรฤทธิ มูลสิน. (2556). *Postmodern หลังทันสมัยฉบับชาวบ้าน*. อุบลราชธานี: สำนักพิมพ์ยงสวัสดิ์อินเตอร์กรุป.
- ศูนย์อำนวยการป้องกันปราบปรามยาเสพติดจังหวัดร้อยเอ็ด. (2560). รายงานสถิติการจับกุมคดีเกี่ยวกับยาเสพติด. ร้อยเอ็ด: ศูนย์อำนวยการป้องกันปราบปรามยาเสพติดจังหวัดร้อยเอ็ด.
- ออนไลน์. (2559). ผ่านแล้ว กฎหมายยาเสพติดใหม่ เปิดช่องคนขายไม่ถูกประหาร เพิ่มโอกาสให้คนบริสุทธิ์. <https://ilaw.or.th/node/4352>